

DE GOUDEN SLEUTEL

tot het oplossen van de levensproblemen

Vertaald uit het Frans.

Oorspronkelijke titel:

LA CLEF ESSENTIELLE POUR RÉSOUDRE LES PROBLÈMES DE L'EXISTENCE

Edition originale: ISBN 2-85566-231-1

© 2014 Voorbehouden aan N.V. Prosveta voor alle landen. Niets van deze publicatie mag, privé of anderszins, op elektronische, mechanische, gefotokopieerde, audiovisuele of andere wijze worden gereproduceerd, vertaald, bewerkt, in archiefsystemen opgeslagen of doorgezonden, zonder voorafgaande toestemming van auteurs en uitgevers.

Prosveta S.A. - B.P. 12 - 83601 Fréjus Cedex (France)

ISBN 978-90-76916-34-7

Omraam Mikhaël Aïvanhov

DE GOUDEN SLEUTEL

tot het oplossen van de levensproblemen

4e druk

Verzameld werk – deel 11

UITGEVERIJ PROSVETA

INHOUD

	Voorwoord	7
I	De persoonlijkheid, lagere uiting van de individualiteit	17
II	De mens tussen de persoonlijkheid en de individualiteit – Jnani-yoga	31
III	Geven en nemen. De zon, de maan en de aarde	43
IV	De weg van de individualiteit volgen. Het kwaad is beperkt, maar het goede kent geen grenzen	69
V	De individualiteit brengt ons het ware geluk	81
VI	De aard van de persoonlijkheid is niet te veranderen. De betekenis van gisting voor het inwijdingsproces	105
VII	De persoonlijkheid wil haar eigen leven leiden, de individualiteit wil de plannen van God verwezenlijken	117
VIII	Het beeld van de boom – de individualiteit dient de persoonlijkheid te verslinden (I)	125
IX	Twee methoden om aan de persoonlijkheid te werken	135

X	De persoonlijkheid verhindert dat de Hemel zich in ons openbaart	143
XI	Leren zich met de individualiteit te vereenzelvigen	151
XII	De betekenis van het offer in de godsdienst	161
XIII	De individualiteit maakt het mogelijk de persoonlijkheid in evenwicht te brengen	169
XIV	‘Geef wat van de keizer is aan de keizer’	181
XV	Als drager van de individualiteit dient de persoonlijkheid de nieuwe filosofie te aanvaarden	185
XVI	De individualiteit dient de persoonlijkheid te verslinden (II)	191
XVII	Partners vinden om tegen de persoonlijkheid te vechten	197
XVIII	Hoe meer men afdaalt in de materie, hoe meer men zich beperkt	205
XIX	Leer de innerlijke dieren te temmen	211
XX	Natuur en tegennatuur	221
XXI	De seksualiteit in dienst stellen van de hogere natuur	229
XXII	Het werk voor de Universele Broederschap	239

I

Voorwoord

Op alle gebieden praat men over niets anders dan verandering, wil men verandering, of het nu een bepaalde situatie, de wereldorde, of het eigen leven betreft. Maar in werkelijkheid verandert er niets, of maar heel weinig! En wat verandert, hoeft nog geen vooruitgang te betekenen. Waarom?

Voorzover hij bewust is, is het menselijk wezen naar de buitenwereld gekeerd die hij, niet zonder reden, denkt te kunnen transformeren. Maar zijn deze gewenste transformaties niet de weerspiegeling van zijn innerlijke wereld? Echter, zich bewust worden van zijn innerlijke wereld als een ruimte die even uitgestrekt en complex is als de uiterlijke wereld, is een langdurige en moeilijke leerschool die vraagt om het licht van de wetenschap der Ingewijden.

Zeker, de psychoanalyse heeft het venster wijd opengezet voor het bruisende bestaan van deze innerlijke wereld, door erop aan te dringen dat onbewuste inhouden zich in het bewuste leven mengen. Maar omdat men er nauwelijks aan gewend is erop te letten, zijn de meeste mensen in het algemeen verbaasd over wat ze dromen. Ze zijn verrast door hun plotselinge emoties, door de onvoorspelbare variaties in hun stemming, door hun dwangmatige gedachten, die op een vluchtige manier het stramien van hun psychische leven kleuren en vormen. Ook ontwikkelen zij vaak een gevoel van onmacht en ontkennen verantwoordelijk te zijn voor wat uit hun diepste onbewuste lijkt te komen in de vorm van onbeheersbare energieën of dwangmatige beelden.

Het komt de psychoanalyse toe, dat zij heeft getracht het binnendringen van het onbewuste in het bewuste te beschrijven. Zij heeft verklaard hoe het komt dat de betrokken persoon zijn uiterste best doet om de uitingen van het onbewuste, waarvoor het een gevoel van schaamte of vervreemding heeft, te verdringen. En wat zijn deze uitingen? Kinderlijk narcisme dat de aandacht en de liefde van anderen alleen voor zichzelf opeist. Mateloze trots waardoor men denkt God te kunnen loochenen of met Hem te kunnen wedijveren. Een vernietigende wreedheid die meent zich van elk levend wezen te kunnen

II

ontdoen dat zich niet onderwerpt aan de wetten die zij oplegt. De psychoanalytici zeggen ons dat het bewustzijn, onder druk van opvoeding en sociale eisen, een heel afweersysteem installeert dat deze egocentrische, primaire driften censureert en verdringt. Dit doet het met zoveel kracht dat het bewustzijn weigert zich te herkennen in die sociaal gezien ongewenste en laakbare uitingen.

Maar wat de psychoanalyse vergeet te beschrijven, zijn die andere manifestaties van ons onbewuste: heilzame, verlichte uitingen, die wij in ons bewustzijn kunnen toelaten of die we, al naar gelang de omstandigheden, helaas ook verdringen. Ons bewustzijn bloeit soms op door een impuls van edelmoedigheid, onweerstaanbare opwellingen van hoop, die ons ertoe aanzetten anderen te willen helpen. We beleven aspiraties om tot harmonie te komen en ervaren de subtiële vreugde die voortkomt uit het contact met de wereld van de ziel en de geest. Maar ook het plotselinge opkomen van scheppend inzicht, de intuïtie dat er een onverwoestbare eenheid tussen alle wezens bestaat, het gevoel van onsterfelijkheid, van eeuwigheid... Maar ondanks de behoefte zich te herkennen in deze plotselinge uitbreiding van zijn veld van gewaarworden en voelen, kan het bewustzijn deze niet vasthouden. Omdat zij slechts de spiegel van de hemel en de hel is, is ons bewustzijn zelf onmachtig om het ene of het andere te scheppen of te bewerken.

Het betreft hier de twee verschillende naturen in ons en Omraam Mikhaël Aïvanhov legt ons uit dat juist de manier, waarop we ons dagelijks leven leiden, ons in verbinding brengt met die ene natuur, die subjectieve ervaringen van licht, edelmoedigheid, schoonheid en evenwicht teweegbrengt of juist met die andere natuur, die ons ervaringen van wanorde, geweld, terreur en wreedheid bezorgt.

Het aan het licht brengen van de dualiteit van het onbewuste brengt ons ertoe om in de mens een 'lagere' en een 'hogere' natuur te onderscheiden. Dit onderscheid is cruciaal voor de psychologie, de pedagogie en het begrip van sociale vraagstukken. De begrippen 'lager' en 'hoger' geven duidelijk de plaats aan die we moeten toekennen aan elk van deze twee naturen. Het aannemen van de verticale stand, waardoor het hoofd boven zijn buik en geslachtsdelen kwam te staan, is

III

voor het menselijk wezen een fysiologische overwinning geweest, maar nu rest hem een verovering van zijn spirituele ‘rechttop gaan’. Het gaat hier dus om het onderkennen en vervolgens beheersen van die manifestaties van zijn egocentrische driften die hem aanzetten tot het zoeken naar grove bevrediging, die schadelijk is voor hemzelf en zijn omgeving. Nu is de tijd aangebroken voorrang te geven aan verlichte en weidse aspiraties die zijn verstand en zijn hart openen, die hem het gemeenschappelijk belang doen inzien als de achtergrond waartegen zijn daden zich zullen aftekenen.

Deze twee naturen, de lagere en de hogere, noemt Omraam Mikhaël Aïvanhov nog ‘persoonlijkheid’ en ‘individualiteit’. De persoonlijkheid – egocentrisch en veeleisend tot op het wrede af, wispelturig, dus weinig betrouwbaar – past haar taalgebruik en gedrag al naar gelang haar belangen aan en zij spot met mensen en dingen voor haar eigen genoegen. Het Latijnse ‘persona’ waarvan het woord ‘persoonlijkheid’ is afgeleid, duidde in het oude Rome op het toneelmasker dat staat voor spel, veelzijdigheid en bedrog. De individualiteit daarentegen verwijst naar de ondeelbare aard van het menselijk wezen, naar zijn zuivere en ongeunstelde essentie, zonder welke hij niet kan bestaan: zijn geest.

Persoonlijkheid en individualiteit hebben dezelfde drievoudige structuur, dat wil zeggen dat ze in drie soorten manifestaties zijn onderverdeeld die overeenstemmen met de structuur van het menselijk wezen: gedachte (verstand), gevoel (hart), handeling (wil).¹ In de structuur van de persoonlijkheid is het verstand de zetel van gedachten die bedrieglijk en listig, of opvattingen die kwalijk van aard kunnen zijn. Het hart is de zetel van gevoelens die bezitsdrang, haat of wraak kunnen uitdragen. De wil verwerkelijkt de projecten van het verstand en het hart en kan zich schuldig maken aan gewelddadigheid en vernietiging. In de structuur van de individualiteit is sprake van het ‘hogere verstand’, de rede, die gedachten voortbrengt die de grote wetten van het bestaan ontdekken en die de weg naar het goede voor allen verlichten. Het ‘hogere gevoel’, de ziel, is de zetel van gevoelens van liefde, zelfverloochening, van het zich opofferen voor andere schepselen en ook van de verering voor, een lofzang tot de Schepper.

IV

Tenslotte zetelt hier de ‘hogere wil’, de geest, die tot bevrijdende en scheppende daden inspireert. Door het menselijk wezen los te rukken uit de kluisters van de persoonlijkheid, verlevendigt en herstelt de geest in hem het gevoel samen met andere wezens deel uit te maken van de Godheid.

Deze ononderbroken circulatie tussen zijn lagere en hogere natuur geeft aan de mens het volle bezit van zijn vermogens.² Slechts dan kan men zeggen dat in hem waarachtig een verandering heeft plaatsgevonden. ‘In ons aardse zelf’, zegt Omraam Mikhaël Aïvanhov, ‘zijn we een drie-eenheid die denkt, voelt en handelt. Echter, deze drie-eenheid is slechts een zeer beperkte weerspiegeling van die andere drie-eenheid, de hemelse Drie-eenheid, die wacht totdat wij ons bij haar kunnen voegen, zodat zij ook deel van ons uitmaakt... Alle ervaringen, gelukkige en ongelukkige, die ons in het leven overkomen, hebben enkel en alleen die ontmoeting tussen ons menselijke zelf en ons goddelijke Zelf tot doel. Op het moment dat deze twee partijen, lager en hoger, zover zijn dat ze samensmelten, verenigen zich de Hemel en de aarde in ons om overvloed en vreugde te scheppen. Het symbool van deze metamorfose is de zon: zij dient als model voor de mens, verlicht met een verstand dat bevrijd is van vooroordeel, met een gezuiverd hart dat warmte uitstraalt en met een vrijgemaakte wil die verlevendigt en scheidt.’

Miljarden jaren lang is de zon, middelpunt van ons planetenstelsel, de basis van al het leven op aarde. Dankzij de ononderbroken transformaties die zij uitvoert in de rangorde der levende wezens, drijft zij hen voort naar een steeds toenemende complexiteit en rijkdom. Zoals de zon bevrucht de individualiteit onze aarde, de persoonlijkheid, en deze fusie tussen zon en aarde in onszelf heeft een buitengewoon scheppend karakter.

Het thema van die verbinding persoonlijkheid - individualiteit is onuitputtelijk. Door koppig naar kennis, liefde, vrede en succes te zoeken met al de beperkingen, wanorde en tegenstrijdigheid van de persoonlijkheid, leiden de mensen slechts een half leven. Natuurlijk, juist vanwege deze verbinding die tussen hoog en laag bestaat, spinnen

V

zij er enig garen bij. Maar wat is het jammer dat ze zich nog zo weinig inspannen op de weg omhoog naar de top van hun wezen. Daar zullen ze de hemelse stromen opvangen die vervolgens heel hun gedrag door-dringen!

En wat een ontdekkingen doen wij als we ‘de sleutel’ persoonlijkheid – individualiteit in het slot steken van de deur die toegang verschaft tot de wereld van de politiek! Daar horen we redevoeringen die vanuit de individualiteit geschreven lijken te zijn; ze gaan over het welzijn van allen, het gedeelde geluk, het bevrijdende werk, het pacifisme, de rechten van de mens, de rechten van het kind, de bevrijding van onderdrukte volkeren, de hulp aan de minst bedeelden... Maar de werkelijkheid is veelal dat eenieder er een gedrag op na houdt dat door de persoonlijkheid wordt ingegeven. Wij handelen eerst in ons eigen belang, zijn zelf een speelbal in de handen van de machtigste en rijkste pressiegroepen, maar beduvelen zelf de ‘strebers’ door hen te overtuigen van onze steun en hulp, paaien de ondergeschikten zodat aan onze lagere behoeften wordt voldaan, wapenen ons tot het uiterste en vallen aan...!

Die kloof tussen woorden en daden is de ideologische truc bij uitstek van de politiek, die elke burger sterkt in zijn onmacht, zijn onvermogen tot iedere ware verandering.

‘De mens is voor de mens een wolf’ – deze stelling van de filosoof *Hobbes*³ gaat nog altijd op. Waarom? Omdat de mensen meestal denken, voelen en handelen vanuit hun lagere natuur. Komen conflicten niet voort uit de overdreven hartstochten van egocentrische persoonlijkheden? In die zin zouden burgers van elk land baat kunnen hebben bij een cursus universaliteit. Iedere staatsman, iedere politiek leider – maar ook ieder individu met wat voor verantwoordelijkheid dan ook – kan nooit genoeg de noodzaak inschatten van het verruimen van zijn bewustzijnsveld tot op de schaal van de gehele mensheid, opdat zijn beslissingen gelijkelijk rekening houden met het belang van anderen. Zo zullen al zijn diepe drijfveren, die geharmoniseerd, gezuiverd en beheerst worden door de macht van zijn hogere natuur, de samenhang en de vrede brengen aan diegenen over wie hij is aange-

VI

steld en die hij geacht wordt te dienen. Maar ieder mens, leider of niet, moet deze arbeid zelf innerlijk aanvatten en niemand kan het voor hem doen. Zijn innerlijke wereld is hem eigen en juist daar moet hij de hogere macht eerst veroveren.

Dit idee dat wij ons omhoog moeten werken tot aan de top van ons wezen, de hogere natuur, om de integriteit van elk individu en van de gemeenschap te bewaren, werpt ook een bijzonder licht op het veld van de pedagogie.

Bepaalde antropologen bevestigen dat de samenhang van primitieve en traditionele gemeenschappen gebaseerd was op gewijde overgangsriten die het kind in staat stelden tot de gemeenschap van volwassenen toe te treden. Deze tradities zijn in onze hoogontwikkelde industriële samenlevingen verloren gegaan. Daardoor voltrekt het volwassen worden van jeugdigen zich nooit zonder een hevige crisis, zonder opstandigheid, zonder meer of minder gewelddadigheid ten opzichte van de maatschappij en soms tegen zichzelf.

Dit is echter geen pleidooi om dergelijke tradities in onze maatschappij in te voeren met de opzet deze problemen te structureren. Deze overgangsriten, echt magische ceremonieën, komen bijvoorbeeld nog altijd in bepaalde Afrikaanse landen voor. Deze staan zeer ver af van onze mentaliteit en gaan vaak gepaard met zeer zware beproevingen (gescheiden worden van de familie, blootgesteld worden aan gevaren, zichzelf snijden). In onze tijd voelt men meer de behoefte om de zin der dingen te verinnerlijken. Maar de kern moet blijven bestaan: de gewijde betekenis van de overgang. Welnu, de overgang van jeugd naar volwassenheid is niets anders dan de overgang van de persoonlijkheid naar de individualiteit. Als het narcisme van het kind vanzelfsprekend is, omdat het kind zelf het vertrekpunt is van zijn ontwikkeling, dan impliceert volwassenwording het te boven komen van dat egocentrisme.

De behoefte zichzelf te overtreffen, boven zichzelf uit te stijgen, kenmerkend voor de adolescentie⁴, wordt echter nooit begrepen door de volwassene die zelf nog worstelt met de tegenstrijdigheden van zijn lagere natuur. Omdat hij het kinderlijke stadium zelf niet te boven is gekomen, kan hij de adolescent deze periode slechts laten beleven,

VII

zoals hij het zelf ervaart: als een 'black-out', in het beste geval doorgebracht met niet te verwerklijken dromen. Daarin hoopt zich heel vaak een diepe wrok op tegen de afgewezen maatschappij waaraan de jongere zich uiteindelijk toch aanpast, omdat er geen beter alternatief voorhanden is. Deze black-out gaat gepaard met meer of minder hevige doodsgedvoelens. Men zegt wel dat het een wet van het innerlijk leven is: wij moeten sterven om te leven⁵ en de persoonlijkheid, die inperkt en gevangen houdt, verzaken om te leven vanuit de individualiteit, die bevrijdend werkt. En dat is juist de diepe zin van de inwijding. Maar hoe kan de volwassene de jongere helpen als hijzelf nog niet aan deze innerlijke gedaanteverwisseling is begonnen, die de enige voorwaarde is voor verandering, vooruitgang en vervolmaking? Uiterlijke vrijheid is voor de mens alleen mogelijk als hij zichzelf eerst bevrijdt van wat hem innerlijk gevangen houdt. Er zal geen vrede en wederzijds begrip mogelijk zijn als de mens niet eerst in zichzelf vrede tot stand brengt. Dit herstel van rust en orde begint bij de bewustwording van de vele vormen van wanorde die onophoudelijk in hem voortduren.

Ziehier waarom alleen het begrip van onze twee naturen, persoonlijkheid en individualiteit, de mensheid kan leiden naar waarachtige veranderingen. Dit inzicht oriënteert haar kapitaal aan kennis, techniek, goederen en diensten op een oplossing van problemen op planeetaire schaal, gecentreerd om de behoeften van allen en niet van enkelen. Zij inspireert tot een liefde die het egocentrisme overstijgt van families en staten, en die in ieder wezen de eeuwige vonk van de Godheid ontsteekt. Dan wordt het zinloos elders te zoeken naar een oplossing van conflicten die de planeet met bloed bevlekken. Wie zich verheft tot aan het hoger bewustzijn, het bewustzijn van de individualiteit, ervaart de eenheid van alle wezens. Wie het kwaad dat hij een ander wil aandoen eerst in zichzelf ervaart, kan dit kwaad niet meer berokkenen.

Wie de filosofie van de persoonlijkheid behoudt en verspreidt, die als uitgangspunt het lichaam, de materie heeft, ontbeert het eenheidsbewustzijn. Daardoor gelooft men de problemen op te kunnen lossen door de mensen als hompen vlees te behandelen die men kan martelen

VIII

en afslachten waar men wil. Wellicht is men al tevreden als enkele geschillen over grenzen of wat betreft de heerschappij over vitale hulpbronnen zijn opgelost, maar dat is ogenschijnlijk en tijdelijk. De zo verkregen verandering dient slechts tot het handhaven van de helse cyclus van het geweld. Er verandert dus niets, alles herhaalt zich tot in het oneindige.

Toch geeft Omraam Mikhaël Aïvanhov hier niet het advies om eenzijdig te ontwapenen, noch houdt hij een pleidooi voor een naïef pacifisme. Hij roept op tot het werken aan zichzelf, zodat de suprematie van de individualiteit een gemeenschappelijke onderneming voor de hele mensheid wordt. Als in elk land een keur van mensen voor zijn ideeën gewonnen zou worden, zou dit veranderingen teweeg brengen die zich in alle lagen van de bevolking weerspiegelen en allen zouden er wel bij varen.

Omraam Mikhaël Aïvanhov reikt ons een gouden sleutel aan die het mogelijk maakt de deuren te openen om alle problemen op te lossen, van onszelf en die van de maatschappij. Toch mogen we ons geen enkele illusie maken, want al is niets zo inspirerend als dit werk aan zichzelf, niets vraagt evenwel zoveel tijd en moeite. Hebben wij genoeg aan één bestaan om onze twee naturen op elkaar af te stemmen, zodat onze persoonlijkheid, die een integrale rol speelt in onze psyche, in staat is het licht en de rijkdommen van onze individualiteit te manifesteren?

De lezer van dit boek kan alleen maar geroerd zijn, gegrepen door de uitleg, de voorbeelden en de overvloedige vergelijkingen, die het drama van ons bestaan van alle kanten benaderen. Net zoals bij twee tegen elkaar strijdende sportploegen moet men iedere speler volgen, zonder het zicht op het totaal kwijt te raken. Zo helpen de verschillende hoofdstukken ons de regels van de strijd in ons op te nemen, als in verschillende voorbeelden onze hogere natuur en onze lagere natuur tegen elkaar in het krijt treden. Deze hoofdstukken tonen ons hoe de uiteindelijke overwinning van de hogere natuur zich aftekent, die in ons de ware schepper van de verandering is. Hier en daar een herhaling maakt deel uit van het spel, zij weerspiegelen die momenten van spanning die in grote wedstrijden het publiek de adem doet inhouden: de

IX

posities van de spelers lijken bijna identiek, maar de afloop verandert steeds... zij varieert tot in het oneindige. Zo blijft het leven, die grote improvisator, ons op de hielen zitten door ons elke dag nieuwe problemen voor te leggen. Deze problemen, vergelijkbaar en verschillend tegelijk, kunnen we met verstand en liefde oplossen, als we vasthouden aan wat de verwerkelijking van die enige echte verandering is: de universele broederschap.

Fréjus, Frankrijk
Agnès Lejbowicz, Dr. phil.

Noten

1. Zie schema p. 45
2. In zijn schema van drie concentrische cirkels (zie p.19) beschrijft Omraam Mikhaël Aïvanhov de circulatie tussen de twee naturen van boven naar beneden en van beneden naar boven.
3. Thomas Hobbes (1588-1679) Engels filosoof. Hij erkende slechts één werkelijkheid: de materiële werkelijkheid, waarin sprake is van een toestand van oorlog van allen tegen allen.
4. De psycholoog Jean Piaget legt de nadruk op het feit dat ‘de kijk op het leven van adolescenten tegelijkertijd vol zit met edelmoedige gevoelens, altruïstische plannen of hartstocht voor mystiek, maar ook wordt verontrust door groothedswaan en bewust egocentrisme. Door discreet en anoniem een enquête te houden onder leerlingen van vijftien jaar oud over waar ze voor het slapen gaan over mijmeren, ontdekte een Franse onderwijzer dat onder de meest timide en ernstige jongens zich toekomstige maarschalken en presidenten bevonden, grote mannen van elke soort waarvan sommigen hun standbeeld al voor zich zagen op de pleinen van Parijs. Kortom, individuen die als zij hardop mochten denken, verdacht zouden worden van paranoia. Het lezen van intieme dagboeken van pubers laat hetzelfde constante mengsel zien van toewijding aan de mensheid en overdreven egocentrisme: of het nu handelt om miskenden of bangerds die van hun onvermogen overtuigd zijn, die theoretisch de waarde van het leven zelf in twijfel trokken, of dat het actieve geesten waren die overtuigd zijn van hun genie, het verschijnsel is hetzelfde in het negatieve of het positieve’. (Zes studies over psychologie, Ed. Gonthier, 1964, p.82)
5. Zie hoofdstuk VI.

U zult bepaalde aspecten van de teksten van Omraam Mikhaël Aïvanhov in dit boek beter begrijpen, als u niet uit het oog verliest dat het gaat om een louter mondeling onderricht.

Hoofdstuk I

De persoonlijkheid, lagere uiting van de individualiteit¹

Vraag: Meester, u hebt ons eens verteld dat de persoonlijkheid geen goddelijke natuur heeft. Hoe verklaart u dat, aangezien er toch niets buiten God bestaat?

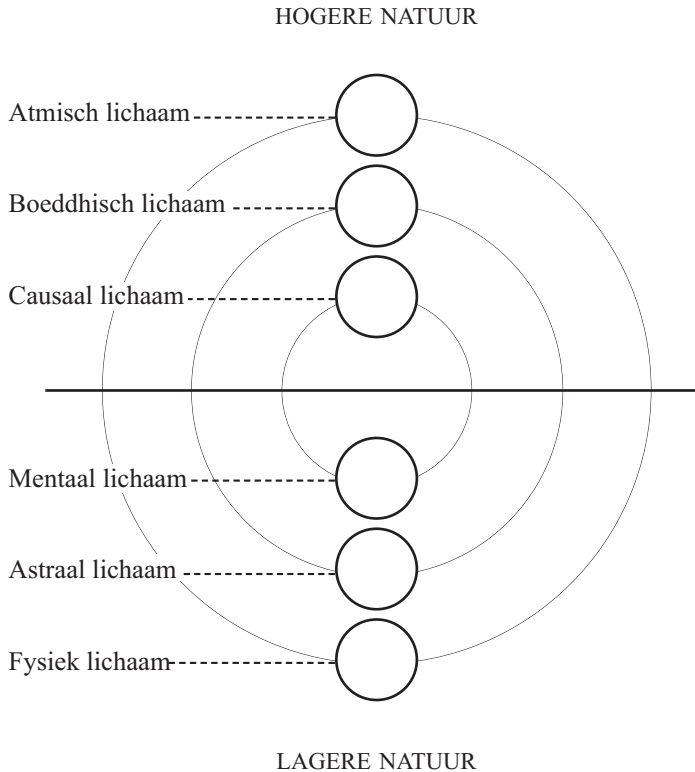
U stelt me een zeer belangrijke vraag die moeilijk te beantwoorden is. In feite kan het woord ‘goddelijk’ in twee verschillende betekenissen gebruikt worden. Als ik zeg dat de persoonlijkheid geen goddelijke natuur heeft, dan bedoel ik daarmee dat zij niet de kwaliteiten van de Godheid bezit, namelijk het licht, de bestendigheid, de eeuwigheid. In deze betekenis heeft de individualiteit wel een goddelijke natuur, maar de persoonlijkheid en de individualiteit maken deel uit van een en dezelfde werkelijkheid.

Kijk maar eens naar wat de heilige boeken zeggen in verband met het goede en het kwade. In sommige oude Indiase geschriften bijvoorbeeld vindt men zinnen zoals (God zelf is hier aan het woord) *‘Ik ben het goede en het kwade. Ik ben het die alles heeft gemaakt...’* Dus God is ook de veroorzaker van al wat slecht voor ons is: oorlogen, verwoestingen enz... De mensen zijn verbaasd als ze zulke dingen lezen. Maar eigenlijk is het juist. Want als er niets buiten God bestaat, maakt zelfs het kwade, of wat wij als kwaad aanvoelen, deel uit van Hem. In andere passages verklaart God verder: *‘Ik duld het kwade niet, Ik ben onverzoenlijk, Ik straf de bozen...’* Om deze tegenspraak te kunnen begrijpen, moet je heel verlicht zijn. Hoe kan God zichzelf-

dertijd het kwade scheppen en ertegen vechten om het te overwinnen en te vernietigen? Ik heb u wel eens verteld, dat de mogelijkheid bestaat dat God de mensen heeft geschapen om zichzelf op een schouwspel te trakteren. Wellicht verveelde Hij zich en wilde Hij zich wat vermaken. Sindsdien kijkt Hij toe en schept er enorm veel plezier in. Hij lacht om alles wat er zich tussen hen afspeelt. Maar eigenlijk is Hij het allemaal zelf, want Hij is alles wat bestaat.

En nu gaan we eens kijken hoe onze lagere natuur, de persoonlijkheid, zich gevormd heeft. De oorsprong van de persoonlijkheid ligt in de geest. De geest heeft haar uit zichzelf laten ontstaan, heeft haar van zichzelf afgescheiden. De geest is de oorsprong en omdat de geest zich wil uitdrukken, heeft zij voertuigen vervaardigd, die aangepast zijn aan de gebieden die meer en meer verdicht zijn met het materiaal waarin zij ging afdalen. Men noemt deze voertuigen ‘lichamen’. Dat zijn, van het meest subtiele tot aan het meest compacte: het atmische, het boeddhische en het causale lichaam, die overeenkomen met onze hogere natuur, de individualiteit; vervolgens het mentale, het astrale en het fysieke lichaam, die overeenkomen met onze lagere natuur, de persoonlijkheid. Het fysieke, het astrale (of gevoelslichaam) en het mentale lichaam (of denklichaam) geven op een lager niveau het atmische, het boeddhische en het causale lichaam weer.

U zult zeggen: ‘Maar hoe komt het dan dat de persoonlijkheid – die een afspiegeling is van de individualiteit – zo beperkt is, zo kwetsbaar, blind en onderhevig aan vergissingen?’ Ik zal hierop antwoorden. Ieder van ons bezit een individualiteit die in wezen goddelijk is. Zij bewoont de hemelse regionen waar ze beschikt over de grootste vrijheid en het grootste licht. Ze kent het geluk en de vrede en bezit alle vermogens. Maar zij kan zich

alleen maar openbaren in de regionen van de materie, die het meest verdicht zijn en zij drukt zich slechts uit naarmate die drie lagere lichamen (de persoonlijkheid) dat toelaten. Een mens die er hier beneden zwak, onwetend en ziek uitziert, is tezelfdertijd daarboven een wezen dat kennis, liefde en macht bezit. Ziet u nu waarom hetzelfde wezen hier op aarde zo beperkt kan zijn, terwijl het boven rijk en almachtig is?

De esoterische wetenschap leert ons dat de mens een zeer rijk en ingewikkeld wezen is en vooral veel meer is dan men zo van

hem zou zeggen. Dat is nu juist het grote verschil tussen de esoterische wetenschap en de officiële wetenschap. De officiële wetenschap zegt: 'Kijk, dit is de mens, waarover wij alles weten en die uit zoveel delen bestaat, met zoveel organen, zoveel cellen en die en die chemische substanties. Wij kunnen ze allemaal opsommen en hebben alles een naam gegeven. Ziezo, dat is de mens, dat is hij helemaal.' Terwijl de esoterische wetenschap het bestaan van andere lichamen bevestigt buiten het fysieke lichaam.

Aangezien de individualiteit zich wil uiten via de dichte en grove regionen van de persoonlijkheid, kan zij dat niet doen in al haar volheid. Er is nog veel tijd, ervaring, oefening en studie nodig, gedurende eeuwen en duizenden jaren, opdat deze lichamen, die de persoonlijkheid vormen, de uitdrukking zouden zijn van de kwaliteiten en deugden van de individualiteit. Maar de dag dat zij ontwikkeld zullen zijn, zal het mentale lichaam zo subtiel en doordringend worden, dat het uiteindelijk de goddelijke wijsheid zal begrijpen. Het astrale lichaam zal in staat zijn de edelste en de meest belangeloze gevoelens te voeden. En het fysieke lichaam zal alle mogelijkheden bezitten om zo te handelen, dat niets weerstand aan hem kan bieden.

Omdat er geen echte scheiding bestaat tussen de twee naturen, is de individualiteit er steeds op uit om de persoonlijkheid in de goede richting te beïnvloeden, maar de persoonlijkheid, die onafhankelijk en vrij wil zijn, zet haar zin door en gehoorzaamt slechts zelden aan de impulsen van daarboven. Hoewel zij soms bezielde, verlevendigd, gevoed en ondersteund wordt door de individualiteit, doet ze het tegenovergestelde van wat deze verlangt... Tot de dag dat de individualiteit er eindelijk in slaagt in de persoonlijkheid door te dringen om deze te controleren en te leiden. Op dat ogenblik wordt de persoonlijkheid zo ondergeschikt en zo onderdanig aan de individualiteit dat zij één wordt

met haar. Dat is de ware vereniging, het echte huwelijk, de echte liefde. Juist dat noemt men in de esoterische wetenschap: het moment bereiken waarop men de twee eindjes bij elkaar kan brengen. Een van deze eindjes is de persoonlijkheid, die drievoudig is, zoals de driekoppige hond Cerberus, die de ingang van de hel bewaakt. En het andere eindje is onze individualiteit, die ook een drieëenheid is, onze goddelijke natuur. Deze vereniging, deze verbinding, dit zo gewenste huwelijk zal eens tot stand komen... maar wanneer? Dat is moeilijk te zeggen. Voor iedereen zal dat anders zijn. En dit is nu juist het werk dat op de leerling wacht: te midden van alle verwickelingen en beproevingen van het leven zal hij uiteindelijk de persoonlijkheid moeten kunnen overgeven aan de individualiteit, deze goddelijke wil die in hem is, om uiteindelijk een gehoorzaam instrument in haar handen te worden. En dat is nu het doel waarvoor men oefent en werkt in de Inwijdingsscholen.

De meeste mensen gehoorzamen de persoonlijkheid, die wispelturig, buitensporig, opstandig, anarchistisch is, en ze geloven dat dit de beste houding is, de echte vooruitgang, de ware evolutie. Er zijn wel intelligentere mensen, die rijper zijn, die verder geëvolueerd zijn en die reeds veel ondervinding hebben opgedaan in vroegere incarnaties. Zij kozen de andere weg, die van het wakker blijven en het zich beheersen. Dankzij het verstand, de wil, het bewustzijn dat leidt, dat alles in hun leven ordent en controleert – dankzij het licht als u wilt – kunnen zij alles in zich temmen wat ongeregeld en anarchistisch is... Op dat ogenblik zal de Godheid, die in u woont, uit u tevoorschijn komen en zich beginnen te openbaren met behulp van nooit verwachte middelen zoals kleuren, geuren, vormen, stralen, muziek, intelligentie, een echt hemelse schoonheid.

Wij vragen ons alleen af waarom we ons nog zo vaak laten meeslepen door onze persoonlijkheid, ook al weten we goed